

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ**

Матеріали ІХ науково-практичної інтернет-конференції

**«Актуальні питання та проблематика у технологіях
вирощування продукції рослинництва»**

27 листопада 2020 року

Полтава

УДК 631.5
А-43

Матеріали ІХ науково-практичної інтернет–конференції «Актуальні питання та проблематика у технологіях вирощування продукції рослинництва» / Редкол.: В.В. Гангур (відп. ред.) та ін. Полтавська державна аграрна академія, 2020. 205 с.

У збірнику тез висвітлено результати наукових досліджень, проведених науковцями Полтавської державної аграрної академії та інших навчальних і наукових закладів Міністерства освіти і науки України, науково-дослідних установ НААН

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

В.В. Гангур - доктор с. – г. наук (відповідальний редактор);
О. А. Антонець - кандидат с. – г. наук (заступник відповідального редактора);
О. С. Пипко - кандидат с. – г. наук ;
С. В. Філоненко - кандидат с. – г. наук .

Рекомендовано до друку вченою радою факультету агротехнологій та екології
ПДАА, протокол № 4 від 23 листопада 2020 року

ЗМІСТ

Алейнік Л.М., Ткаченко Т.М., Дикань О.О. Структурні показники врожайності сочевиці залежно від технологічних заходів в умовах Лівобережного Лісостепу.....	6
Антонець О.А., Антонець М.О., Ворвихвіст М.С. Вплив способу обробітку ґрунту на урожайність насіння ріпаку озимого	8
Антонець О.А., Маренич М.М., Бушанський В.О. Вплив агротехнічних заходів на урожайність гібриду кукурудзи	11
Баган А.В., Левченко І.С. Формування продуктивності помідора їстівного залежно від сортових властивостей	14
Баган А.В., Сіняговська О.В. Формування урожайності і якості зерна жита озимого залежно від сорту	16
Баган А.В., Шевченко Є.О. Вплив сорту на продуктивність гороху посівного	19
Бараболя О. В., Речкелюк Т. С. Вплив азотних добрив на урожайність та якість сої	23
Бараболя О.В., Михайлюк М.В. Картопля – другий хліб	27
Бараболя О.В., Рожковський Ю.Г. Особливості способів зберігання зерна за різною вологістю	30
Барат Ю.М., Собко Д.В. Продуктивність сортів суниці залежно від утримання ґрунту	33
Біленко О.П., Омелян О.О. Вплив обробітку ґрунту на забур'яненість посівів соняшнику	37
Білявська Л. Г., Білявський Ю. В., Сокоренко Ю. А. Насіннева продуктивність гібридів кукурудзи різних груп стиглості в умовах недостатнього зволоження	39
Богатирь В.П., Біленко О.П. Строки сівби і урожайність гібридів соняшнику	41
Гангур В. В., Заплаткіна А. С. Вплив передпосівного обробітку ґрунту на агрофізичні показники за вирощування сої	44
Гангур В. В., Космінський О.О., Клімов С. С. Формування продуктивності гібридів соняшнику різних груп стиглості залежно від строків сівби	47
Гангур В. В., Савлюк А. К. Формування продуктивності гібридів соняшнику різних груп стиглості залежно від густоти стояння рослин	50

Гангур В.В., Гангур М.В., Орлеан О. А. Формування продуктивності ячменю ярого залежно від способів та глибини основного обробітку ґрунту	52
Гаркавенко Я. В. Ефективність застосування мікродобрих для передпосівної обробки насіння сої	56
Григоренко А.В., Біленко О.П. Навіщо нам та кукурудза?	59
Гришенко М.І., Біленко О.П. Строк сівби і тривалість вегетаційного періоду проса	62
Деркач Т. С. Урожайність гібридів кукурудзи залежно від норми висіву	65
Єремко Л.С., Береговенко В.В. Ефективність застосування мікробіологічних препаратів та мікродобрива у підвищенні насіннєвої продуктивності сортів ячменю ярого	68
Єремко Л.С., Бирик І.М. Агротехнологічні прийоми підвищення продуктивності кукурудзи	71
Єремко Л.С., Брідня Є.О. Вплив забезпеченості рослин елементами мінерального живлення на урожайність насіння ячменю ярого	74
Єремко Л.С., Дрок К.В. Вплив мікродобрих та мікробіологічного препарату на формування продуктивності гібридів кукурудзи різних груп стиглості	76
Єремко Л.С., Кухтин Н.С. Особливості формування насіннєвої продуктивності ячменю ярого за покращання поживного режиму рослин	80
Жемела Г.П., Бараболя О.В., Косенко В.Ю. Особливості зберігання зерна кукурудзи	83
Запорожець О.С. Пшениця яра та перспективи її використання	87
Кателевський В.М., Філіпась Л.П., Біленко О., П. Продуктивність міскантусу гіганського в залежності від підживлення комплексним мікродобривом Квантум Голд	89
Колосович М.П., Шевченко Т.Л. Різноманіття інтродукованих видів родини Fabaceae в дослідній станції лікарських рослин ІАП НААН	92
Куценко О. О., Корабніченко О. В., Куценко Н. І. Перспективи поширення нового сорту лопуха справжнього еталон	95

Куцик Т.П., Федько Л.А., Глущенко Л.А. До питання розроблення технології та регламенту збереження якості лікарської рослинної сировини при зберіганні	99
Лень О.І., Тоцький В.М., Снігир В.П. Урожайність пшениці озимої залежно від технологічних заходів в умовах Лівобережного Лісостепу	103
Марініч Л. Г., Молодчин В. П. Вплив сортових особливостей колекційних зразків стоколосу безостого на формування кількості генеративних пагонів	105
Марініч Л. Г., Черненко В.С. Оцінка перспективного селекційного матеріалу горошку посівного (озимого) за основними господарсько-цінними ознаками	108
Міщенко О.В., Бойко Д.М. Вплив систем удобрення на урожайність пшениці озимої	112
Панихідіна Р.В. Вплив строків сівби буряків столових на урожайність коренеплодів та насінневу продуктивність	114
Сокирко М. П., Марініч Л. Г., Кавалір Л. В., Бохан З. М. Особливості вирощування люцерни на насіння	117
Соловійов Д. С. Ефективність застосування позакореневого підживлення буряків цукрових	120
Солод І.С. Ефективність застосування післясходових гербіцидів у посівах кукурудзи на зерно	123
Філоненко С.В., Антонєць О.А., Філоненко В.С., Кухаренко Д.Г. Оптимізація площі живлення рослин буряків цукрових сучасних гібридів	127
Філоненко С.В., Антонєць О.А., Філоненко В.С., Сухозад О.В. Ефективність та доцільність різних способів основного обробітку ґрунту за вирощування буряків цукрових	132
Філоненко С.В., Дзюба К. Р. Особливості формування насінневого продуктивного потенціалу висадків цукрових буряків за підживлення їх мінеральними добривами	139
Філоненко С.В., Кочерга А.А., Райда В.В., Гудименко Ж.В. Ефективність різних попередників буряків цукрових у короткоротаційних сівоzmінах	142
Філоненко С.В., Ляшенко М.Г. Якість бурякового насіння та продуктивність висадків за різних систем хімічного захисту їх від бур'янів	148

Філоненко С.В., Пипко О.С., Коваль О.В. Сучасні гібриди буряків цукрових: продуктивний потенціал та економічна доцільність вирощування	152
Філоненко С.В., Полянський В.В., Боровик І.В. Аналіз продуктивності та технологічних якостей коренеплодів буряків цукрових за позакореневого внесення регуляторів росту	156
Філоненко С.В., Попов О.О., Бугай В.І. Вплив позакореневих підживлень мікродобривами на зернову продуктивність кукурудзи ...	161
Шакалій С.М., Змага В.В. Вплив агроекологічних умов вирощування на продуктивність та якість жита озимого	165
Шакалій С.М., Нечипоренко В.В. Вплив попередників на урожайність та якість зерна пшениці озимої твердої	170
Шевченко Т.Л. Інтродукція <i>Tribulus Terrestris</i> L. в умовах дослідної станції лікарських рослин ІАП НААН	173
Шолох А.В. Вибір попередника – один із елементів сортової технології вирощування пшениці озимої	177
Антонець О.А., Береза Є.А. Вплив агротехнічних заходів на урожайність зеленої маси вико-вівсяної суміші	179
Кошіль Е.А. Урожайність пшениці ярої залежно від попередників ..	181
Міленко О.Г., Юрко А.О. Вплив строків сівби на продуктивність пшениці ярої	184
Детюк О.М. Урожайність сортів проса залежно від норми висіву насіння	187
Калініченко В.М., Заїка Р.М. Вплив мінеральних добрив на урожайність сортів ячменю ярого	190
Коба К.В. Реалізація потенціалу гібридів кукурудзи в залежності від строку сівби	193
Ондер Ю. В. Урожайність соняшнику залежно від застосування ґрунтових гербіцидів	196
Тютюнник В.С. Урожайність ячменю ярого залежно від строків сівби	200
Опара М.М. Особливість використання попередників у технології вирощування озимої пшениці	202

УРОЖАЙНІСТЬ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ЗАЛЕЖНО ВІД СТРОКІВ СІВБИ

Тютюнник В.С., здобувач вищої освіти ступеня магістр за спеціальністю
201 – Агрономія

Полтавська державна аграрна академія

Ячмінь – культура різнобічного використання. Із його зерна виробляють різні види круп, солодові екстракти та інше [1]. Зерно ячменю є також основною сировиною для пивоварної промисловості. Провідним завданням як у минулі роки, так і зараз залишається невисока врожайність і незадовільна якість зерна ячменю. Рішення цієї проблеми полягає в удосконаленні сортової технології вирощування ячменю [3]. Внаслідок цього, дослідженням способів, норми та строків внесення добрив у сортовій технології вирощування ячменю має надаватися важлива увага. Потребують вивчення індивідуальні особливості кожного сорту під час формування репродуктивних органів рослин ячменю ярого, а також установлення існуючих взаємозв'язків між ними [2]. У адаптованій технології вирощування, до умов лівобережної лісостепової зони України, актуальним вважається обґрунтування елементів сортової агротехніки з метою отримання стабільної урожайності та якісного зерна ячменю ярого. Саме на вирішення цих питань і були направлені наші дослідження [4].

Метою наших досліджень було встановити формування елементів продуктивності та врожайності ячменю ярого залежно від строків сівби.

Наукові дослідження проводили впродовж 2019–2020 рр. у виробничих умовах. Для цього було закладено дослід із восьми варіантів у трьох повторностях.

Схема досліду включала два сорти Танго і Подив, які сіяли у різні строки за варіантами досліду:

1. I-й строк сівби (в період прогрівання ґрунту на глибині 10 см до 2 °С);
2. II-й строк сівби (в період прогрівання ґрунту на глибині 10 см до 4 °С);
3. III-й строк сівби (в період прогрівання ґрунту на глибині 10 см до 6 °С);
4. IV-й строк сівби (в період прогрівання ґрунту на глибині 10 см до 8 °С).

За результатами досліджень встановлено, що в 2020 році висота рослин ячменю сорту Танго була в межах 55,8–62,9 см, в 2019 році цей показник коливався від 54,0 до 63,4 см. Найвищі рослини ячменю були на варіанті з раннім строком сівби.

В 2020 році довжина колоса 8,4 см сформувалася на варіанті з четвертим строком сівби, що відповідає періоду прогрівання ґрунту на глибині 10 см до 8°С. Збільшення показника до 8,8 см спостерігали в посівах другого строку сівби, що відповідає періоду прогрівання ґрунту на глибині 10 см до 4°С, а за умови строків сівби ячменю в самий ранній період було отримано довжину колоса 9 см.

Кількість зерен в колосі коливалась в межах 18,4–20,7 шт. В 2020 році найкраща озерненість була на варіанті першого строку сівби, в 2019 – на варіанті третього строку.

Довжина колоса в 2019 році істотно не відрізнялась у варіантах досліді. За всіх строків сівби цей показник був на однаковому рівні, однак зменшення цього показника ми спостерігали на варіантах, де сіяли ячмінь у більш пізні строки.

Густота рослин ячменю ярого сорту Подив не залежала від варіантів досліді і коливалась в межах 295–311 шт./м². Продуктивна кущистість варіювала від 335 до 437 шт./м², більше продуктивних стебел сформувалось на рослинах ячменю у 2019 році, найкраще серед варіантів сівби себе зарекомендував другий строк сівби.

Найвища врожайність сорту Танго у 2019 році 3,89 т/га було отримано на варіанті раннього строку сівби. Відтягування строків сівби ячменю до періоду прогрівання ґрунту на глибині 10 см до 8 °С призводило до зменшення врожайності на 32,9 %.

Врожайність ячменю ярого сорту Танго в 2020 році була меншою, в зв'язку з несприятливими погодними умовами. Перенесення сівби ячменю на пізніші терміни впливало на зменшення рівня врожайності на 32,4 %.

Сорт Подив у 2019 році сформував більшу врожайність, ніж сорт Танго. Максимальну врожайність 3,94 т/га отримано за першого строку сівби. Недоотримання врожаю на рівні 36 % ми спостерігали у 2019 році в сорту Подив, який сіяли в період прогрівання ґрунту на глибині 10 см до 8 °С.

Найменший врожай зерна було зібрано в 2020 році в сорту Подив – 2,16–3,29 т/га. Весняний період 2020 року також був більш сприятливим для росту і розвитку ячменю, який сіяли в перший строк.

За результатами розрахунків економічної ефективності встановлено [5], що найбільший прибуток 4647 грн/га отримали на варіанті сорту Танго з першим строком сівби, який відповідає періоду прогрівання ґрунту на глибині 10 см до 2 °С. Перенесення строків сівби на період більшого прогрівання ґрунту призводить до зменшення прибутку майже в п'ять разів. А вирощування сорту Подив із сівбою у IV-й строк взагалі призводить до отримання збитку.

Отже, для виробничих умов рекомендуємо сівбу ячменю ярого проводити в ранні строки за мінімального прогрівання ґрунту на глибині 10 см до 2 °С.

Література:

1. Барат Ю. М. Вплив мінерального живлення та норм висіву насіння на продуктивність пивоварних сортів ярого ячменю. Зб. наук. праць Уманського ДАУ. Умань, 2007. № 65. С. 28–36.
2. Барат Ю. М. Вплив норм висіву насіння на врожайність та якість зерна ярого ячменю. Вісник Полтавської ДАА. Полтава, 2007. №. 2. С. 150–153.
3. Барат Ю. М. Вплив строків збирання на урожайність та якість зерна пивоварного ярого ячменю. Вісник Полтавської ДАА. Полтава, 2007. № 1. С. 131–133.

4. Міленко О. Г. Вплив агроекологічних факторів на врожайність сої. Науковий журнал «Молодий вчений», 2015. № 6 (21) червень. Частина 1. С. 52–56.
5. Шевніков М. Я., Міленко О. Г. Економічна оцінка вирощування сої за різних технологій. Збірник наукових праць. Агробіологія, 2015. № 2. С. 83–86.